

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра історії, теорії мистецтв та виконавства

ЗАТВЕРЖЕНО

відділ

Проректор з науково-педагогічної і

навчальної роботи та рекрутації,

проф. Гаврилюк С. В.

16 грудня

2015 р.

Джаз-хор і сценічна пластика

Робоча програма

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки ОС «бакалавр»

напряму 6.020204 «Музичне мистецтво»

Луцьк – 2015

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Джаз-хор і сценічна пластика» для студентів напряму 6.020204 «Музичне мистецтво».

28 серпня 2015 року. – 19 с.

Розробники:

Кириченко І.О., старший викладач кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства;

Кашевський О.В., старший викладач кафедри хореографії.

Рецензент: кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства Драганчук В. М.

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства протокол № 2 від 18 вересня 2015 р.

Завідувач кафедри: Чепелюк В. А.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інститут мистецтв протокол № 2 від 14.10 2015 р.

Голова науково-методичної

комісії факультету

Шиманський П.Й.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету протокол № 4 від 16.12. 2015р.

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ

Естрадно-джазове мистецтво завойовує все більш міцні позиції в історії розвитку світової культури. Так, як інші види і жанри мистецтва, вокальне джазове виконавство займає важливе місце в питаннях виховання і формування духовного світу людини.

Успішний розвиток джазової музики в наш час і в прогнозованому майбутньому значною мірою залежатиме від діяльності молодого покоління, нової творчої генерації. Це не лише нові сили в середовищі молодих митців, що працюють в галузі естрадної музики, але й студентство, яке присвятило себе цій нелегкій справі – пізнанню основ естрадного та джазового мистецтва.

Джаз-хор (естрадно-джазовий ансамбль) – одна з фахових дисциплін, за допомогою якої майбутні спеціалісти набувають кваліфікації джаз-хору (естрадного ансамблю).

Робоча програма навчальної дисципліни “Джаз-хор і сценічна пластика” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.020204 ”Музичне мистецтво”.

1. Опис навчальної дисципліни

на базі « Молодший спеціаліст»

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній-ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 12,5	0202 Мистецтво	Вибіркова
	6.020204 Музичне мистецтво	
Модулів 2 на семестр	ОС «бакалавр»	Рік підготовки: 1,2
Змістових модулів 2 на семестр		Семестр: 1-4
ІНДЗ: немає		Практичні заняття 112 год.
Загальна кількість годин 375		Лабораторні заняття 44 год.
Тижневих годин		Самостійна робота 195год.
Аудиторних:		Консультації 24
3,5год.-1сем.; 2,5год.-2сем.;		Форма контролю: диф. залік – 2,4 семестр
1,5 год.-3сем.; 2,5год.-4 сем.		
самостійної роботи: 1 сем-3 год.; 2 сем.-3,2 год.; 3 сем.-3,4 год.; 4 сем.-3,6 год.		
консультації: 0,4		

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Естрадно-джазове мистецтво завойовує все більш міцні позиції в історії розвитку світової культури. Так, як інші види і жанри мистецтва, вокальне джазове виконавство займає важливе місце в питаннях виховання і формування духовного світу людини.

Завдання курсу:

Розвинути та вдосконалити вокально-хорові навички студента в естрадно-джазових стилях, навчити володіти голосом, виконувати вокально-хорові партії з елементами хореографії, виховати культуру співу. Повідомлення нових знань та формування пізнавальних завдань про танцювальну культуру, стилі, манеру сучасної хореографії. Практичне оволодіння навичками виконання елементарної хореографії.

Завдання курсу передбачає взаємодію навчальних, виховних і розвиваючих функцій навчання. Навчальна функція забезпечує вивчення та виконання художньо повноцінних творів, які сприяють оволодінню вокальними та художньо-виконавськими навичками та закріплення елементів диригентської техніки, засвоєння методів практичної роботи з джазовим колективом.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- теоретичний матеріал щодо співочої техніки;
- правила вивчення та виконання партій;
- найбільш вагомні твори американських композиторів;
- методику виконання та застосування рухів;
- принципи поєднання окремих рухів у танцювальні сполучення та фігури;
- про вплив танцю на манеру виконання творів;
- характеристику танцювальної культури відповідно до історичних епох;
- танцювальну термінологію.

вміти:

- володіти співочими навичками;

- реалізувати у виконавській діяльності теоретичні знання і навички, отримані в процесі вивчення спеціальних дисциплін;
- відтворити партитуру нескладної фактури на фортепіано;
- володіти навичками постановки тулуба, ніг, рук, голови;
- виконувати рухи та зразки сучасних та побутових танців у відповідній манері і техніці.

Важливе значення має організація індивідуальної та самостійної роботи студента. На кожному етапі навчання педагог повинен сприяти розширенню можливостей студента щодо самостійного опрацювання творів як чинника його творчого зростання. Формування професійної майстерності майбутнього фахівця повинно відбуватись у нерозривній єдності художньої та технічної сторони виконавського мистецтва, що передбачає особливу увагу до вибору репертуару – його жанрової та стильової різноманітності. Студент повинен навчитись визначати головне в художньому змісті хорového твору, порівнювати подібні та різні за характером твори, розвивати емоційну сферу виконавців, поряд з професійною майстерністю виховувати художнє мислення, педагогічні здібності, оскільки він є інтерпретатором твору, що виконується, носієм художньо-естетичних смаків.

Рекомендована науково-методична література охоплює теоретичну та практичну сторони, список творів для практичних занять студентів.

Матеріал дисципліни протягом кожного семестру структурується на два змістові модулі, результати вивчення яких демонструються двічі за семестр під час модульного контролю.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 645 години / 21,5 кредитів ECTS.

2.1. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Набуття та удосконалення практичних навичок співу.

Тема 1. Розвиток слухових та вокально-інтонаційних навичок.

Правильне у вокальному відношенні володіння звуком. Тембральне і динамічне погодження звука свого голосу з іншими окремими голосами своєї та інших партій. Вміння орієнтуватись у гармонічній будові твору. Характер використання різних штрихів. Штрих legato: технічні прийоми та способи досягнення, дихання, атака звуку, особливості звуковедення. Штрихи non legato, staccato: атака звуку, темпові та метро-ритмічні виконавські труднощі, способи їх подолання. Штрихи marcato, sforzando: технічні прийоми досягнення. Вивчення основних позицій ніг, рук, тулуба. Ознайомлення з виконанням різних ритмів та під ритмів хореографічними рухами.

Тема 2. Робота над джазовими творами.

Способи дихання. Процес звукоутворення. Вокальна позиція, дикція, артикуляція. Перевага тексту в вокальній музиці як основне джерело музичних образів. Типи звуковедення. Динаміка як один з основних виражальних засобів художнього виконання твору. Основні динамічні відтінки. Рухома та нерухома динаміка, способи досягнення. Особливості фразування у загально-хоровому звучанні. Відмінність динамічного розвитку в гомофонно-гармонічній та поліфонічній фактурі. Дихання при танцюванні. Ритм «гуапача», та його використання.

Змістовий модуль 2. Художнє виконання джазових творів.

Тема 3. Стрій та ансамбль джазового виконавства.

Ансамбль в залежності від фактурного викладу партитури. Природний та штучний ансамбль. Поняття “інтонація та стрій”. Інтонаційний стрій, способи досягнення. Мелодичний (горизонтальний) та гармонічний (вертикальний) стрій. Тренувальні рухи по колу. Основний, перемінний кроки.

Тема 4. Процес роботи над музичним твором.

Етапи роботи, в залежності від складності партитури. Синтез роботи в процесі вивчення твору. Три основні етапи вивчення твору: ескізний (загальне ознайомлення з твором), технологічний (розучування твору), художній (робота над художньо-образним змістом). Загальне ансамблеве виконання твору. Невеликі танцювальні зв'язки на відпрацювання дихання під час співу, індивідуально та в групі.

Орієнтовні приклади програм:

1. аранж. В. Якимець „Тиха ніч”.
2. Українська народна пісня в обробці М. Гобдича „Порізала пальчик”.
3. Українська народна пісня в обробці М. Гобдича „Порізала пальчик”.
4. Українська народна пісня в обробці Г. Гаврилець, переклад для хору М. Гобдича „Засвічу свічу”.
5. В. Івасюк (слова та музика). „Капелюх”.
6. В. Івасюк, слова С. Пушика. „Стоїть пшениця, як Дунай”.
7. Ю. Рибчинський, слова І. Поклада. „Чарівна скрипка”.
8. Glenn Miller. In the Mood
9. М. де Алоє, ["Le port de Beaulieu"](#).
10. М. де Алоє, ["La danza di Matisse"](#)
11. Б. Барбера, ["Тиша"](#)
12. Б. Барбера, ["Mon dieu"](#)
13. Дж. Гершвін, ["Embraceable you"](#)
14. М. Кампобассо, ["Два питання"](#)
15. Н. Катаккіо, ["Яблучний сік"](#)
16. Н. Катаккіо, ["Балада"](#)
17. М. Каф'єро, ["Vlob"](#)
18. М. Каф'єро, ["Cip & Ciop"](#)
19. М. Каф'єро, „Більш-менш”
20. М. Каф'єро, „Трикутник”

3. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Практ. лаб. заняття	Консультації	Сам. роб.
1	2	3	4	5
<i>1 семестр</i>				
Змістовий модуль I.				
Набуття та удосконалення практичних навичок джазового співу.				
Тема 1. Розвиток слухових та вокально-інтонаційних навичок.	38	16	2	20
Тема 2. Робота над джазовими творами.	28	16	2	10
Разом за змістовим модулем 1	66	32	4	30
Змістовий модуль II.				
Набуття практичних навичок джазового ритму.				
Тема 3. Стрій та ансамблю.	38	16	2	20
Тема 4. Процес роботи над музичним твором.	31	16	4	11
Разом за змістовим модулем 2	69	32	10	61
<i>II семестр</i>				
Змістовий модуль I.				
Набуття та удосконалення практичних навичок джазового співу.				
Тема 1. Розвиток слухових та вокально-інтонаційних навичок.	16	8	2	6
Тема 2. Робота над джазовими творами.	20	10	-	10
Разом за змістовим модулем 1	36	18	2	16

Змістовий модуль II.				
Набуття практичних навичок хорового диригування.				
Тема 3. Стрій та ансамбль у джазовому виконавстві.	19	10	2	7
Тема 4. Процес роботи над музичним твором.	20	10	2	8
Разом за змістовим модулем 2	39	20	4	15
<i>III семестр</i>				
Змістовий модуль I.				
Набуття та удосконалення практичних навичок співу.				
Тема 1. Розвиток слухових та вокально-інтонаційних навичок.	12	4	-	8
Тема 2. Робота над у джазовими творами.	16	6	2	8
Разом за змістовим модулем 1	28	10	2	16
Змістовий модуль II.				
Набуття практичних навичок у джазовому співі				
Тема 3. Стрій та ансамбль у у джазовому виконавстві.	15	6	-	9
Тема 4. Процес роботи над музичним твором.	17	6	2	9
Разом за змістовим модулем 2	32	12	2	18
<i>IV семестр</i>				
Змістовий модуль I.				
Набуття та удосконалення практичних навичок співу.				
Тема 1. Розвиток слухових та вокально-інтонаційних навичок.	24	8	-	16
Тема 2. Робота над у джазовими творами.	26	8	2	16
Разом за змістовим модулем 1	50	16	2	32

Змістовий модуль II.				
Набуття практичних навичок естрадного співу.				
Тема 3. Стрій та ансамбль у джазовому виконавстві.	26	8	-	18
Тема 4. Процес роботи над музичним твором.	29	8	2	19
Разом за змістовим модулем 2	55	16	2	37
УСЬОГО ГОДИН	375	156	24	195

5. Теми практичних занять
(вказані теми вивчаються кожного семестру
на основі різного художнього репертуару)

Таблиця 3

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Тема 1. Розвиток слухових та вокально-інтонаційних навичок. Правильне у вокальному відношенні володіння звуком. Тембральне і динамічне погодження звука свого голосу з іншими окремими голосами своєї та інших партій. Вміння орієнтуватись у гармонічній будові твору. Характер використання різних штрихів. Штрих legato: технічні прийоми та способи досягнення, дихання, атака звуку, особливості звуковедення. Штрихи non legato, staccato: атака звуку, темпові та метро-ритмічні виконавські труднощі, способи їх подолання. Штрихи marcato, sforzando: технічні прийоми досягнення. Вивчення основних позицій ніг, рук, тулуба. Ознайомлення з виконанням різних ритмів та під ритмів хореографічними рухами.	36
2.	Тема 2. Робота над джазовими та естрадними творами.	

	<p>Способи дихання. Процес звукоутворення. Вокальна позиція, дикція, артикуляція. Перевага тексту у вокальній музиці як Основне джерело музичних образів. Типи звуковедення. Динаміка як один з основних виражальних засобів художнього виконання твору. Основні динамічні відтінки. Рухома та нерухома динаміка, методи та способи досягнення. Особливості фразування у загально - хоровому звучанні. Відмінність динамічного розвитку в гомофонно-гармонічній та поліфонічній фактурі. Дихання при танцюванні. Ритм «гуапача», та його використання.</p>	40
3.	<p>Тема 3. Стрій та ансамбль у джазовому та естрадному виконавстві. Ансамбль в залежності від фактурного викладу партитури. Природний та штучний ансамбль. Поняття “ інтонація та стрій“. Інтонаційний стрій, способи досягнення. Мелодичний (горизонтальний) та гармонічний (вертикальний) стрій. Тренувальні рухи по колу. Основний, перемінний кроки.</p>	40
4	<p>Тема 4. Процес роботи над музичним твором. Етапи роботи, в залежності від складності партитури. Синтез роботи в процесі вивчення твору. Три основні етапи вивчення твору: ескізний (загальне ознайомлення з твором), технологічний (розучування твору), художній (робота над художньо-образним змістом). Загальне ансамблеве виконання твору. Невеликі танцювальні зв'язки на відпрацювання дихання під час співу, індивідуально та в групі.</p>	40
	Разом	156

8. Методи навчання:

Методи навчання, які використовуються під час вивчення дисципліни «Джаз-хор» або «Естрадно-джазовий ансамбль»:

- інформаційно-рецептивний метод;
- репродуктивний метод;
- продуктивний метод;
- практичний метод.

Методи та засоби діагностики успішності навчання: усне опитування, самостійні роботи.

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання – диф. залік.

Навчальна дисципліна “Джаз-хор (Естрадно-джазовий ансамбль)” оцінюється за модульно-рейтинговою системою, яка складається з 2 модулів у семестрі.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня практичної підготовленості студента. Поточний контроль реалізується у формі опитування, перевірки результатів виконання індивідуальних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом. Максимальна кількість балів за поточний контроль становить **40 балів**.

Підсумковий модульний контроль здійснюється у формі виконання студентом модульних контрольних робіт: виконання напам'ять хорових партій творів, які вивчаються у даному семестрі, індивідуально та у складі квартету. Максимальний бал, отриманий за МКР становить **60 балів**.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

1 семестр

Таблиця 5

Поточний контроль (маx = 20 балів)	Модульний контроль/залік (маx = 30 балів)	Загальн а кількіст
--	---	-----------------------------------

						ь балів
Модуль 1				Модуль 2		50
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		МКР 1	МКР 2	
T 1	T2	T3	T4			
5	5	5	5	15	15	

2 семестр

Поточний контроль (мах = 20 балів)				Модульний контроль/залік (мах = 30 балів)		Загальн а кількіст ь балів
Модуль 1				Модуль 2		2 семестр+ 3 семестр = 100
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		МКР 1	МКР 2	
T 1	T2	T3	T4			
5	5	5	5	15	15	

3 семестр

Поточний контроль (маx = 20 балів)				Модульний контроль/залік (маx =3 балів)		Загальн а кількіст ь балів
Модуль 1				Модуль 2		50
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		МКР 1	МКР 2	
T 1	T2	T3	T4			
5	5	5	5	15	15	

4 семестр

Поточний контроль (маx = 20 балів)				Модульний контроль/залік (маx = 30 балів)		Загальн а кількіст ь балів
Модуль 1				Модуль 2		4семестр + 5 семестр = 100
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		МКР 1	МКР 2	
T 1	T2	T3	T4			
5	5	5	5	15	15	

Критерії оцінювання тем змістового модуля.

(5 бал.; /10-9 бал.) – бездоганна чистота інтонації; правильне володіння звуком; правильне володіння хоровим диханням; досконале володіння артикуляційним апаратом; правильне використання різних штрихів; досконале володіння камертоном.

(4 бал.; /8 бал.) – добра чистота інтонації (1-2 незначні помилки); достатньо правильне володіння звуком; правильне володіння хоровим диханням; володіння артикуляційним апаратом; правильне використання різних штрихів; міння працювати з камертоном.

(3 бал.; /6-7 бал.) – задовільна чистота інтонації (3-4 помилки); в цілому правильне володіння звуком; неправильне володіння хоровим диханням; слабе володіння артикуляційним апаратом; суттєві неточності при використанні різних штрихів; невміння працювати з камертоном.

(2 бал.; /4-5 бал.) – незадовільна чистота інтонації (5-8 помилок); неправильне володіння звуком; неправильне володіння хоровим диханням; слабе володіння артикуляційним апаратом; неправильне використання штрихів.

(1 бал.; /1-3 бал.) – незнання нотного тексту; невміння володіти камертоном.

0/0 - Партії не здавалися.

Критерії оцінювання МКР

(13-15; /30-27 бал.) – високе розуміння художньої інтерпретації твору у складі джазового колективу; бездоганне тембральне і динамічне погодження звука свого голосу з іншими окремими голосами своєї та інших партій; бездоганна чистота інтонації; правильне володіння звуком; досконале володіння диханням; досконале володіння артикуляційним апаратом; правильне використання різних штрихів; вміння орієнтуватись у формі та гармонічній будові твору.

(10-12; /22-26 бал.) – достатнє розуміння художньої інтерпретації твору у складі джазового колективу; добре тембральне і динамічне погодження звука свого голосу з іншими окремими голосами своєї та інших партій; добра чистота інтонації (1-2 помилки); правильне володіння звуком; правильне володіння хоровим диханням; правильне володіння артикуляційним апаратом; правильне використання різних штрихів; добре вміння орієнтуватись у формі та гармонічній будові твору.

(7-9; /18-25 бал.) – задовільне розуміння художньої інтерпретації твору у складі джазового колективу; задовільне тембральне і динамічне погодження звука свого голосу з іншими окремими голосами своєї та інших партій; задовільна чистота інтонації (3-4 помилки); в цілому правильне володіння звуком; задовільне володіння хоровим диханням; задовільне володіння артикуляційним апаратом; помилки у трактуванні форми та гармонічної будови твору.

(4-6; /11-17 бал.) – незадовільне розуміння художньої інтерпретації твору у складі джазового колективу; невміння тембрально і динамічно погоджувати звуки свого голосу з іншими окремими голосами своєї та інших партій; погана чистота інтонації (5-8 помилок); неправильне володіння звуком; недосконале володіння хоровим диханням; недосконале володіння артикуляційним апаратом; неправильне використання різних штрихів; невміння орієнтуватись у формі та гармонічній будові твору.

(1-3; /1-10 бал.) - незнання партій творів; невміння орієнтуватись у формі та гармонічній будові твору.

0/0 - Твори не виконувалися.

В результаті сумування балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового контролю, студент отримує оцінку.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Таблиця 5

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	Для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fх	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

РЕКОМЕНДОВАНІ ТВОРИ:

1. Аранж. В. Якимець „Тиха ніч”.
2. Українська народна пісня в обробці М. Гобдича „Порізала пальчик”.
3. Українська народна пісня в обробці М. Гобдича „Порізала пальчик”.
4. Українська народна пісня в обробці Г. Гаврилець, переклад для хору М. Гобдича „Засвічу свічу”.
5. В. Івасюк (слова та музика). „Капелюх”.
6. В. Івасюк, слова С. Пушика. „Стоїть пшениця, як Дунай”.
7. Ю. Рибчинський, слова І. Поклада. „Чарівна скрипка”.
8. Glenn Miller. In the Mood
9. М. де Алоє, ["Le port de Beaulieu"](#).
10. М. де Алоє, ["La danza di Matisse"](#)
11. Б. Барбера, ["Тиша"](#)
12. Б. Барбера, ["Mon dieu"](#)
13. Дж. Гершвін, ["Embraceable you"](#)
14. М. Кампобассо, ["Два питання"](#)
15. Н. Катаккіо, ["Яблучний сік"](#)
16. Н. Катаккіо, ["Балада"](#)
17. М. Каф'єро, ["Vlob"](#)
18. М. Каф'єро, ["Cip & Ciop"](#)
19. М. Каф'єро, „Більш-менш”
20. М. Каф'єро, „Трикутник”
21. Ч. Кореа, ["Chicks Tune"](#)
22. Ч. Кореа, ["It could happen to You"](#)
23. Ч. Кореа, ["Finger prints"](#)
24. Ч. Кореа, ["Folk song"](#)
25. Ч. Кореа, ["Humpty Dumpty"](#)